

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Bc. Kryštofem Hornem ve věci

žalobce: **P. V.**
bytem X
zastoupen advokátem JUDr. Adamem Valíčkem, MBA
sídlem nám. Svobody 87/18, Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2025, č. j. 038869/2025/KUSK, ve znění
opravného rozhodnutí ze dne 4. 6. 2025, č. j. 078646/2025/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Přestupková komise města Hostivice (dále jen „přestupková komise“) vydala dne 6. 12. 2024 rozhodnutí s č. j. 17742/24/OSA/JKI (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvním výrokem tohoto rozhodnutí rozhodla o částečném zastavení přestupkového řízení vedeného proti žalobci. Druhým výrokem uznala žalobce vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Tohoto přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 30. 8. 2024 v 15:30 hodin na tam uvedené adrese v obci Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

Hostivice, úmyslně urážel S. P. slovy „*dobytek, šmudlo, svině*“. Tím jinému ublížil na cti tím, že ho jiným způsobem hrubě urazil. Třetím výrokem prvostupňového rozhodnutí přestupková komise žalobci uložila za uvedený přestupek pokutu ve výši 2 000 Kč. Čtvrtým výrokem téhož rozhodnutí mu uložila povinnost nahradit náklady přestupkového řízení ve výši 2 500 Kč.

2. Žalobce se proti druhému, třetímu a čtvrtému výroku prvostupňového rozhodnutí bránil odvoláním. Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) o žalobcově odvolání rozhodl tak, že prvním výrokem změnil druhý a třetí výrok rozhodnutí přestupkové komise „ze dne 18. 1. 2024, č. j. 01026/24/OSA/JKl“. Popis skutku žalovaný změnil tak, že se žalobce urážky dopustil jen *artikulovaným mimickým gestem úst naznačujících vyslovení slova: „svině“* (pronesení ostatních slov ze skutkové věty vypustil). Současně uloženou pokutu snížil na částku 500 Kč. Druhým výrokem napadeného rozhodnutí žalovaný potvrdil čtvrtý výrok rozhodnutí přestupkové komise „ze dne 18. 1. 2024, č. j. 01026/24/OSA/JKl“.

Žaloba

3. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhá vyslovení nicotnosti napadeného rozhodnutí, případně jeho zrušení. Eventuálně navrhuje, aby soud rozhodl o upuštění od uložené pokuty nebo o jejím snížení.
4. Žalobce předně tvrdí nicotnost napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je podle něj nicotné z důvodu, že žalovaný v jeho rámci nemění (resp. nepotvrzuje) výroky prvostupňového rozhodnutí, ale výroky rozhodnutí přestupkové komise ze dne 18. 1. 2024, č. j. 01026/24/OSA/JKl. Žalobci přitom vůbec není známo, co bylo předmětem takového řízení a rozhodnutí, neboť nikdy nebyl jeho účastníkem a takové rozhodnutí mu nebylo nikdy ani doručeno. Z tohoto důvodu podle žalobce trpí napadené rozhodnutí zjevnou vnitřní rozporností nebo právní či faktickou neuskutečnitelností a je tak namístě vyslovit jeho nicotnost.
5. Pokud by soud neshledal, že je napadené rozhodnutí nicotné, tvrdí žalobce rovněž jeho nezákonnost. Podle žalobce je jedním ze znaků skutkové podstaty přestupku podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích skutečnost, že je jinému ublíženo na cti. Vždy záleží na posouzení, zda se určitým jednáním poškozená osoba cítí uražena a zda je takové jednání způsobitelné ji zesměšnit nebo jiným způsobem hrubě urazit.
6. Žalovaný v rámci napadeného rozhodnutí přestupkové jednání popsal tak, že žalobce Simonu Proškovou „*hrubě urazil viditelně artikulovaným mimickým gestem úst naznačujících vyslovení slova: „svině*“. Dále uvedl, že na videozáznamech doložených S. P. žalobce obličejovou mimikou (zřetelným posunkem ústy) bez nejmenších pochybností realizoval vůči S. P. výraz „*svině*“, přestože nedošlo k jeho slyšitelnému vyslovení.
7. K tomu žalobce namítá, že k výše uvedenému závěru nelze na základě videozáznamů vůbec dospět. Pro nezúčastněnou třetí osobu není patrné, slyšitelné ani rozpoznatelné z artikulace, co žalobce říká. Slovo „*svině*“ žalovaný dle žalobce dovozuje pouze z tvrzení S. P. a názvu videozáznamu „*Prase, svině*“. Žalovaný dále dle žalobce zcela pomíjí, že sama S. P. žalobce provokovala a vše natáčela na video, ačkoliv bylo evidentní, že s tím žalobce nesouhlasí. Z předložených videozáznamů je tak evidentní, že S. P. žalobce provokovala a celou situaci eskalovala například tím, že žalobce natáčela z velké blízkosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

8. Předloženými videozáznamy lze prokázat, že není naplněna jedna ze základních podmínek vzniku odpovědnosti za přešůpek, a totiž to, že se určitým jednáním musí postižená osoba cítit uražena. K tomu žalobce doplňuje, že S. P. na videozáznamu pojmenovaném „Šmudlo“ výslovně říká: „já jsem s tím naprosto v pohodě, mě neurazíte“ a celou dobu se situaci směje. Z téhož videozáznamu je patrné, že žalobce sedí u stolu, všichni zúčastnění spolu mluví, smějí se a nedochází k žádným dramatickým situacím. Dle žalobce je přinejmenším podivné, že se S. P. následně cítila být popisovaným skutkem hrubě uražena. Její jednání žalobce považuje za ryze účelové, motivované snahou jej vyprovokovat a jakýmkoliv způsobem poškodit. Nad rámec výše uvedeného žalobce rovněž s odkazem na judikaturu zdůrazňuje, že vtip, ironie či sarkasmus nemohou naplnit skutkovou podstatu přešůpku podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přešůpcích, ač by se jím mohla konkrétní osoba cítit dotčena nebo uražena, protože se jedná o součást svobody projevu ve smyslu čl. 17 Listiny základních práv a svobod.
9. Žalobce dále popisuje širší kontext především majetkových sporů v rámci rodiny a důvody, proč jsou vztahy napjaté (S. P. je partnerkou žalobcova vnuka). Podání oznámení S. P. považuje z důvodu problematických rodinných vztahů za zneužití práva, které by nemělo požívat právní ochrany. S. P. dle žalobce oznámení učinila jen proto, aby žalobci uškodila. Žalovaný však zcela rezignoval na snahu nahlížet na nastalou situaci komplexně. Nepřihlédl k tomu, že k celé situaci došlo za určitých specifických a omluvitelných okolností a nadto se spoluzaviněním Simony Proškové.
10. Na základě všeho výše uvedeného je žalobce přesvědčen, že jeho jednání nelze kvalifikovat jako přešůpek.
11. Dále žalobce namítá, že v průběhu správního řízení došlo k závažnému procesnímu pochybení spočívajícímu v tom, že nebylo respektováno právo žalobce zvolit si právního zástupce a účastnit se jednání správního orgánu za jeho přítomnosti. Přešůpková komise nepřipustila žalobcovu omluvu z jednání konaného dne 19. 11. 2024. Žalobci tak byla odepřena možnost náležitě a v plném rozsahu hájit svá práva a oprávněné zájmy v přešůpkovém řízení. Postup přešůpkové komise byl dle žalobce v rozporu s čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce rovněž odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), podle níž mu měly být vytvořeny podmínky pro to, aby mohl být projednání přešůpku přítomen.
12. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný dovozuje, že žalobce byl zastoupen ode dne 3. 10. 2024, tedy již v době zahájení řízení o přešůpku. To se nezakládá na pravdě. Datum udělení plné moci je totiž dle žalobce irelevantní, neboť žalobcův zástupce jej v té době zastupoval primárně v jiné věci (v občanskoprávním sporu). O převzetí právního zastoupení v nyní projednávané věci žalobce zástupce požádal až v době, kdy bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí. Žalobce tak nemohl řádně uplatnit svá procesní práva již během ústního jednání.

Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.
14. Stran namítané nicotnosti napadeného rozhodnutí žalovaný připouští, že výroky napadeného rozhodnutí obsahují vlivem písařské chyby špatné označení prvostupňového

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

rozhodnutí. Přesto je však dle žalovaného zcela jasné, o jakém žalobcově skutku a o jakém prvostupňovém rozhodnutí napadené rozhodnutí pojednává. Žalovaný nadto k nápravě této písařské chyby vydal dne 4. 6. 2025 opravné rozhodnutí č. j. 078646/2025/KUSK, jímž chyby opravil. Dále žalovaný odkazuje na judikaturu NSS, na jejímž základě tvrdí, že se jednalo toliko o opravitelné formální nedostatky, které nebyly způsobitelné učinit napadené rozhodnutí nicotným.

15. K námitce nesprávně zjištěného skutkového stavu a nenaplnění skutkové podstaty žalovaný uvádí, že judikatura připouští různé formy realizace ublížení na cti, mimo jiné i mimikou či gesty. Právě mimická artikulace slova „*svině*“, což je výraz sám o sobě urážlivý, je-li adresován člověku, byla žalobci v průběhu řízení prokázána, a to prostřednictvím videozáznamu a svědeckou výpovědí Simony Proškové.
16. Ve vztahu k dalším dvěma slovním projevům (výrazy „*šmudla*“ a „*tele*“) žalovaný oproti prvostupňovému rozhodnutí přistoupil ke změně výroku o vině. I tyto výroky považuje žalovaný za nevhodné, nicméně nedosahující takové intenzity, aby bylo možné hovořit o přestupku.
17. Co se týče zohlednění komplikovaných rodinných vztahů tak i ty žalovaný v rámci napadeného rozhodnutí zohlednil, když změnou prvostupňového rozhodnutí moderoval výši uložené pokuty. Právě z důvodů dlouhodobě napjatých rodinných vztahů žalovaný uložil pokutu na samé dolní hranici zákonné sazby. Uloženou pokutu lze považovat za velmi mírnou, avšak současně plnící jak výchovnou, tak i represivní funkci.
18. K námitce porušení procesních práv žalovaný konstatuje, že se žalobce bez včasné a náležité omluvy nedostavil dne 19. 11. 2024 k ústnímu jednání, přičemž toto jednání proběhlo bez jeho přítomnosti. Žalobní argumentace se žalovanému jeví jako nevěrohodná, protože si žalobce v rámci svých tvrzení protiřečí. Na jednu stranu uvádí, že svého zástupce požádal o zastupování v projednávané věci až po vydání prvostupňového rozhodnutí, a na stranu druhou také tvrdí, že měl v úmyslu se ústního jednání (před vydáním prvostupňového rozhodnutí) se svým zástupcem účastnit. Žalobce se podle žalovaného sám vzdal uplatnění svých procesních práv při ústním jednání tím, že se k tomuto jednání nedostavil, přičemž pro odročení jednání neměl důvod a nepředložil ani řádnou a včasnou omluvu. Přestupková komise tak podle žalovaného nepochybila, pokud žalobcovu žádost o odročení jednání odůvodněnou tím, že mu nestartuje auto a bez své advokátky nebude vypovídat, nepovažoval za náležitou omluvu a ke konání ústního jednání přistoupil i bez účasti žalobce. Žalobce mohl až do vydání prvostupňového rozhodnutí plně uplatňovat svá procesní práva, neboť je přestupková komise žádným způsobem neomezila ani neohrozila.

Replika

19. Žalobce úvodem své repliky opakuje žalobní argumentaci týkající se toho, že z videozáznamů předložených S. P. není pro nezúčastněnou osobu vůbec patrné ani slyšitelné, co se žalobce snažil říct (naznačit). Nedošlo tak k naplnění formálních znaků přestupku.
20. Žalobce rovněž připomíná, že pokud správní orgány shledají naplnění formálních znaků přestupku, jsou povinny precizně zhodnotit i naplnění materiálního znaku přestupku, tedy jeho společenské škodlivosti. To žalovaný neučinil.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

21. Podle žalobce je na předmětné jednání zapotřebí nahlížet jako na jednání bagatelní, které je přestupkovým právem nepostižitelné, protože nedosahuje potřebné míry intenzity či minimální míry společenské škodlivosti. K tomu odkazuje na důvodovou zprávu k § 7 zákona o některých přestupcích. Žalobce rovněž připomíná, že přestupkem je jediné jednání naplňující současně formální i materiální znaky přestupku. K materiální stránce přestupku a jejímu (ne)naplnění žalobce rovněž odkazuje na judikaturu NSS, podle níž materiální stránka přestupku není naplněna ani v případě, kdy existují takové okolnosti případu, které by nebezpečnost jednání zásadním způsobem snižovaly (rozsudek NSS ze dne 9. 4. 2015, č. j. 7 As 63/2015-29).
22. V návaznosti na výše uvedené žalobce doplňuje, že jeho chování je nutné chápat v kontextu dlouhodobých rodinných sporů, k situaci, při které mělo být mimické gesto vysloveno a v neposlední řadě také k záměrnému a zjevnému provokování žalobce ze strany Simony Proškové.
23. Závěrem repliky žalobce shrnuje, že nebylo nade vší pochybnost prokázáno, že se jednání vůbec dopustil, že nebylo prokázáno naplnění všech znaků skutkové podstaty daného přestupku a nebyla prokázána ani materiální stránka přestupku, tedy jeho společenská škodlivost.

Posouzení věci

24. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť v projednávané věci nebylo zapotřebí provádět dokazování, žalobce s projednáním věci bez nařízení jednání výslovně souhlasil a v případě žalovaného se má za to, že s takovým postupem také souhlasil (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce i žalovaný v rámci svých podání označili pouze důkazy, které jsou již součástí správního spisu, jímž se dokazování neprovádí.
25. Jádrem sporu mezi žalobcem a žalovaným je otázka, zda žalobce skutečně spáchal skutek, za nějž byl potrestán. Pokud by soud dospěl k závěru, že žalobce skutek spáchal, je dále sporným naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích a také naplnění materiální stránky přestupku. Žalobce v neposlední řadě namítá také nicotnost napadeného rozhodnutí a procesní pochybení přestupkové komise.

Napadené rozhodnutí není nicotné

26. Soud se předně zabýval námitkou nicotnosti napadeného rozhodnutí. Nicotnost napadeného rozhodnutí by totiž musel vyslovit i bez návrhu (§ 76 odst. 2 s. ř. s.), neboť se jedná o natolik zásadní vadu (soubor vad), pro níž by napadené rozhodnutí vůbec nebylo možné považovat za rozhodnutí. Na nicotné rozhodnutí se hledí jako by vůbec neexistovalo (podrobněji viz např. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne ze dne 13. 5. 2008, č. j. 8 Afs 78/2006-74, č. 1629/2008 Sb. NSS). Pokud by tak bylo napadené rozhodnutí paktem, soud by se musel omezit pouze na prohlášení jeho nicotnosti a dalšími žalobními body by se již ani nemohl zabývat.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

27. Žalobce spatřuje nicotnost napadeného rozhodnutí v tom, že údajně mění (resp. potvrzuje) jiné než prvostupňové rozhodnutí.
28. Ze správního spisu vyplývá, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 6. 12. 2024 a nese č. j. 17742/24/OSA/JKI. Z výroků napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný změnil, resp. potvrdil, výroky II. až IV. rozhodnutí „ze dne 18. 1. 2024, č. j. 01026/24/OSA/JKI“. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 6. 2025, č. j. 078646/2025/KUSK (dále jen „opravné rozhodnutí“), opravil napadené rozhodnutí tak, že výrazy „č. j. 01026/24/OSA/JKI ze dne 18. 1. 2024“ nahradil výrazy „č. j. 17742/24/OSA/JKI ze dne 6. 12. 2024“. Z odůvodnění opravného rozhodnutí pak vyplývá, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí dopustil nesprávností v psaní spočívajících v nesprávném označení prvostupňového rozhodnutí dnem vydání a číslem jednacím. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí pak vyplývá, že se v něm žalovaný zabýval právě přezkumem prvostupňového rozhodnutí. To je zřejmé zejména proto, že žalovaný již v úvodu odůvodnění napadeného rozhodnutí shrnul výroky prvostupňového rozhodnutí (ač jej nesprávně označil) a následně uvedl, kdy bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno a doručeno žalobci (zde již uvedl správná data). Následně se žalovaný věnoval žalobcovým odvolacím námitkám proti prvostupňovému rozhodnutí a jejich vypořádání. Sluší se také zmínit, že i v záhlaví napadeného rozhodnutí bylo prvostupňové rozhodnutí označeno správně již před opravou. Stejně tak byl správně označen žalobce coby účastník řízení, skutečnost, že se jedná o odvolací rozhodnutí a výroky byly i s oním pochybením formulovány tak, že bylo zřejmé, že žalovaný rozhodoval o odvolání proti rozhodnutí o skutku, za nějž byl žalobce prvostupňovým rozhodnutím uznán vinným z přestupku podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích a potrestán.
29. Na základě výše uvedeného je podle soudu zřejmé, že se žalovaný v rámci napadeného rozhodnutí dopustil chyb v psaní, a to konkrétně nesprávného označení prvostupňového rozhodnutí. Taková chyba je zřejmou nesprávností ve smyslu § 70 správního řádu (srov. přiměřeně např. rozsudek NSS ze dne 14. 10. 2008, č. j. 4 Ads 125/2008-174) a je zhojitelná vydáním opravného rozhodnutí.
30. Soud se proto dále zabýval tím, zda je možné takové pochybení považovat za natolik závažné, aby mohlo vyústit v nicotnost napadeného rozhodnutí a dospěl k závěru, že tomu tak není. Na základě shora uvedeného shrnutí je postaveno na jisto, že prvostupňové rozhodnutí nemohlo být v napadeném rozhodnutí v žádném případě ani před provedením opravy zaměněno s jakýmkoliv jiným rozhodnutím. Tento závěr je navíc podpořen rovněž tím, že žalobce proti napadenému rozhodnutí argumentuje a polemizuje s jeho závěry, ač k jeho opravení došlo až po podání žaloby (žaloba byla podána dne 12. 5. 2025, tedy téměř měsíc před vydáním opravného rozhodnutí). Je tedy zároveň zřejmé, že ačkoliv žalobce tvrdí vnitřní rozpornost a neuskutečnitelnost napadeného rozhodnutí, tak veškeré jeho závěry i povinnosti, které mu z něj vyplývají správně identifikoval a v žalobě velmi konkrétně brojil proti těm z nich, které pro něj mají negativní důsledky. Již před provedenou opravou tak bylo bez nejmenších pochybností jasné, že napadené rozhodnutí přezkoumává právě rozhodnutí prvostupňové.
31. Obdobně se k písařským chybám staví i NSS, který například v rozsudku ze dne 29. 12. 2005, č. j. 4 As 53/2004-73, konstatoval, že „[n]esprávně uvedené datum vydání rozhodnutí správního

orgánu prvního stupně v návěti výroku rozhodnutí žalovaného (namísto správného data – 25. 4. 2001 je nesprávně uvedeno 23. 4. 2001) je zjevnou chybou v psaní; v žádném případě nelze tuto zjevnou Nesprávnost pokládat za důvod vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného, když jinak je rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v rozhodnutí žalovaného dostatečně specifikováno tak, že není zaměnitelné s rozhodnutím jiným“. Soud nevidí důvod se v projednávané věci od těchto závěrů NSS odchýlit. V rámci napadeného rozhodnutí sice nebylo nesprávně uvedené jen datum vydání prvostupňového rozhodnutí, ale i jeho číslo jednací, avšak i přesto bylo žalovaným ve zbytku napadeného rozhodnutí prvostupňové rozhodnutí více než dostatečně specifikováno.

Žalobce spáchal přestupek podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích

32. Soud se dále zabýval otázkou, zda žalobce svým jednáním skutečně spáchal to, co mu správní orgány kladou za vinu, tedy zda „*artikulovaným mimickým gestem úst*“ směrem k S. P. naznačil vyslovení slova „*svině*“. Zabýval se také tím, zda takové jednání naplňuje skutkovou podstatu přestupku podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích a tím, zda se v tomto konkrétním případě jednalo o čin společensky škodlivý.
33. Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“) je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
34. Podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí.
35. Správní orgány za účelem zjištění skutkového stavu věci vycházely především z videozáznamů pořízených S. P., z její výpovědi a v neposlední řadě také z výpovědi svědkyně D. V., žalobcovy manželky, která byla incidentu rovněž přítomna. Co se skutkového stavu věci týče, zpochybňuje žalobce pouze to, že by mimicky naznačil vyřčení slova „*svině*“.
36. Ze správního spisu vyplývá, že S. P. přestupkové komisi sdělila, že směrem k ní žalobce pohybem úst naznačil vyřčení slova „*svině*“. Svědkyně D. V. k témuž sdělila, že jim žalobce oběma nadával. Stěžejním důkazem je potom videozáznam nazvaný „*Prase, svině*“, na němž je situace zachycena a v němž žalobce podle žalovaného bez nejmenších pochybností realizoval hrubý urážlivý výraz „*svině*“ vůči S. P., přestože nedošlo k jeho slyšitelnému vyslovení.
37. Soudu nezbyvá než dát na základě vlastního shlednutí videozáznamu „*Prase, svině*“ za pravdu správním orgánům. Žalobce v tomto videu sedí na židli a směrem k S. P. nejprve pronáší, že je „*podvodnice*“ (sedmá vteřina záznamu). Ve dvacáté vteřině záznamu k ní následně pronáší, že lže „*jako prase*“. Na toto S. P. reaguje slovy: „*Ještě něco mi řekněte prosím. Jaká jsem?*“. V návaznosti na tuto otázku žalobce v sedmadvacáté vteřině záznamu ústy a mimickými svaly němě (bezhlasně) artikuluje slovo, které způsobem pohybu úst i jeho délkou dle názoru soudu odpovídá pohybu úst při vyslovení slova „*svině*“. Pro skutečnost, že žalobce němě vyslovil slovo „*svině*“ dle soudu rovněž svědčí to, že S. P. po celou dobu záznamu častoval nevhodnými až hanlivými výrazy, načež na její reakci zvolil výraz ještě urážlivější. Ten však již nevyřkl nahlas, ale jeho výrazným (byť bezhlasým) naznačením se postaral o to, aby adresátka této urážky bezpečně poznala, jaké slovo má žalobce na mysli.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

38. K posledně uvedenému je zapotřebí rovněž doplnit, že pro naplnění skutkové podstaty § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích není rozhodující forma sdělení urážky. Ta může být učiněna ústně, písemně, elektronicky nebo může jít i o užití určitého gesta (srov. STRAKOŠ, Jan. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. Systém ASPI. Wolters Kluwer, komentář k § 7 zákona o některých přestupcích). Dle soudu tak žalobcovu odpovědnost za přestupek nevylučuje skutečnost, že slovo „*svině*“ nahlas nevyslovil, pokud je zcela zřejmé, že jej ústy naznačil (viz výše).
39. Co se týče samotného naplnění skutkové podstaty daného přestupku, tak k tomu je předně zapotřebí konstatovat, že žalobce nepochybně, že je subjektem způsobilým přestupek spáchat. Soud nepovažuje za nutné se dlouze vyjadřovat k subjektivní stránce přestupku, neboť je naprosto evidentní, že žalobce bezhlasé slovo „*svině*“ pronesl úmyslně. Co se týče objektu a objektivní stránky předmětného přestupku, tak objektem není soukromý zájem fyzické osoby, ale občanské soužití a veřejný zájem na ochraně cti každého (rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 As 57/2012-28). Hlavní podmínkou k naplnění skutkové podstaty (objektivní stránkou) tohoto přestupku je pak skutečnost, že jinému bylo ublíženo na cti. U této podmínky záleží vždy na posouzení, zda se postižená osoba určitým jednáním cítí uražena a také na tom, jestli je dané jednání způsobilé tuto osobu zesměšnit nebo jiným způsobem hrubě urazit (srov. VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích*, 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, komentář k § 7 zákona o některých přestupcích).
40. To, zda se postižená osoba cítí být určitým jednáním uražena, je do značné míry určeno subjektivním vnímáním takové osoby a jistě nebude u všech osob stejné. K identifikování toho, zda se určitá osoba cítí být jednáním uražena, slouží též institut souhlasu s projednáním přestupku (§ 7 odst. 7 zákona o některých přestupcích). Pokud by S. P. neudělila souhlas s projednáním přestupku (například by se necítila být jednáním žalobce uražena), přestupek by vůbec nebylo možné projednat. Již z toho, že souhlas udělila, a také ze skutečnosti, že jednání žalobce sama oznámila, lze dle soudu zcela bezpečně dovodit, že se žalobcovým jednáním uražena cítila. Současně platí, že skutečnost, že přestupek oznámila sama S. P. a následně s jeho projednáním souhlasila, je konstatována jak v prvostupňovém, tak napadeném rozhodnutí a jak oznámení, tak souhlas jsou rovněž součástí správního spisu. S. P. také uvedla, že není ochotna se se žalobcem usmířit. Za takové situace není dle soudu nutné se dále blíže zabývat oním subjektivním vnímáním žalobcova jednání S. P., neboť skutečnost, že se cítila být žalobcovým jednáním uražena, vyplývá již ze správního spisu a shrnutí průběhu řízení v rámci obou rozhodnutí.
41. Na tomto dílčím závěru ničeho nemění ani žalobcova argumentace o tom, že S. P. na videozáznamu pojmenovaném „*Šmudlo*“ výslovně říká: „*já jsem s tím naprosto v pohodě, mě neurazíte*“ a celou dobu se situací směje. Z téhož záznamu je dle žalobce patrné, že se všichni smějí a nedochází k žádným dramatickým situacím. K tomu soud v první řadě podotýká, že se jedná o jiný záznam než ten, na němž žalobce pohybem ústy naznačil slovo „*svině*“, ač oba záznamy zjevně poji blízká časová souslednost. Tvzení žalobce o tom, že se všichni smějí a nedochází k žádným dramatickým situacím, se nezakládá zcela na pravdě. Na záznamu pojmenovaném „*Šmudlo*“ S. P. natáčí žalobce a naproti němu sedící D. V.. Atmosféra mezi všemi zúčastněnými je očividně napjatá. To je patrné mimo jiné z toho, že D. V. na adresu žalobce pronáší například slova: „*já tě tady nechci*“, na což žalobce odpovídá „*já tebe taky ne*“. Smích na tomto záznamu lze potom označit za ironický až nervózní. Sdělení Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

S. P. na záznamu o tom, že ji žalobce svými výrazy nemůže urazit je dle soudu pro věc irelevantní, neboť se jedná o poměrně logický obranný mechanismus v obdobných situacích, kterým však urážená osoba nikoho nevyzývá k tomu, aby nadávky opakoval nebo je dokonce stupňoval. Už vůbec to potom neznamená, že by takovou osobu skutečně nikdo nemohl urazit. Jedná se o pouhou snahu zůstat v nastalé situaci „nad věcí“. Především však S. P. tímto sdělením nereagovala na jednání, za nějž byl žalobce potrestán. Na žalobcem naznačené vyslovení slova „*svině*“ totiž odpověděla pouze slovy „*hm, tak to mi stačí*“.

42. Pro posouzení věci je rovněž klíčové zodpovězení otázky, zda bylo bezhlasé vyslovení slova „*svině*“ objektivně způsobilé S. P. hrubě urazit. Důvodová zpráva k § 7 zákona o některých přestupcích uvádí: „*V souvislosti s požadavky praxe dochází k úpravě formulace skutkové podstaty ublížení na cti způsobeného zesměšněním nebo jinou hrubou urážkou. Za nactiutrhání totiž i dle současné úpravy nelze považovat zcela bagatelní jednání, která nedosahují potřebné intenzity (například výrok pronesený na veřejnosti typu „hošánku“). Avšak v současné době dochází v praxi k projednávání i takových jednání, která z objektivního hlediska nedosahují ani minimální míry společenské škodlivosti a nemají zásadní dopad do osobní sféry osoby, vůči níž určitý výrok směřuje. Projednávání takovýchto zjevně bagatelních jednání přispívá ke zvyšování administrativní zátěže správních orgánů. Dle ustálené judikatury je pojmovým znakem přestupku nactiutrhání skutečnost, že se jedná o výrok urážlivý nebo zesměšňující a dále povědomost pachatele o tom, že se v dané situaci a v dané skupině obyvatel jedná o výrok hanlivý. Musí však jít o výrok, který překračuje svou intenzitou pouhou nevhodnost, výrok dehonestující a hrubě urážlivý z objektivního hlediska*“.
43. Podle komentářové literatury k zákonu o některých přestupcích nelze u výrazů typu „*kráva*“, „*svině*“, „*sráč*“, „*mrcha*“ nebo „*čurák*“ vůbec uvažovat o tom, že by mohly mít pravdivostní základ nebo že by se jimi mohl někdo pokoušet například o konstruktivní kritiku. Tyto výrazy mají vždy za cíl danou osobu přímo urazit, zesměšnit či ponížit (viz S., J.. *op. cit.*). Užitím jednoho z výše demonstrativně uvedeného výčtu hrubých urážek (konkrétně slova „*krávo*“) se zdejší soud již zabýval v rámci rozsudku ze dne 13. 2. 2024, č. j. 52 A 7/2023-28. Dospěl k závěru, že u výrazu „*krávo*“ není prostor k pochybnostem o naplnění přinejmenším formálního znaku uvedeného přestupku.
44. V projednávané věci je soud přesvědčen, že zřetelné naznačení slova „*svině*“, které sice nebylo vyřčeno nahlas, ale bylo artikulováno tak, že je komukoliv sledujícímu žalobcovy posunky úst jasné, o jaké slovo se jedná, již bezpochyby spadá do kategorie hrubých urážek, a že se nejedná o bagatelní urážlivé oslovení typu „*šmudlo*“ či „*tele*“. Vzhledem ke všemu výše uvedenému tak nemá soud žádných pochybností o tom, že žalobce svým jednáním naplnil formální znaky přestupku podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích.
45. Dále žalobce především v replice argumentoval i nenaplněním materiálního znaku přestupku, neboť jeho jednání podle něj postrádalo potřebnou společenskou škodlivost. K tomu odkazoval zejména na výše citovanou důvodovou zprávu a zdůraznil její části o potřebném překročení intenzity pouhé nevhodnosti. Rovněž opakovaně poukázal na napjaté vztahy k rodině a provokace ze strany S. P..
46. Soud k tomu předně podotýká, že žalobce neuplatnil výslovně námitku týkající se materiálního znaku přestupku již v žalobě a vzhledem k tomu, že k jejímu uplatnění došlo až po uplynutí dvouměsíční lhůty k podání žaloby (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 11. 3. 2025 a repliku soud obdržel až dne 2. 7. 2025), by se jí soud za běžných

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

okolností nezabýval. V projednávané věci se nicméně materiální stránka přestupku (společenská škodlivost) do jisté míry mísí přímo s včas zpochybněnou formální stránkou přestupku (skutkovou podstatou), neboť již skutková podstata vyžaduje hrubou (tedy závažnou či škodlivou) urážku.

47. K tomu, že jednání žalobce nebylo toliko bagatelní urážkou, se soud již vyjádřil výše a dospěl k jednoznačnému závěru, že se o hrubou urážku jednalo. K témuž závěru dospěl i žalovaný v rámci napadeného rozhodnutí a zároveň ji pro její intenzitu odlišil od zbylých invektiv, jimiž žalobce S. P. počastoval. Právě vysokou nevhodností slova „*svině*“ žalovaný odůvodnil, proč shledal naplnění materiální stránky přestupku (a hrubosti urážky) toliko v případě této urážky a neshledal ji u výrazů „*tele*“ a „*šmudla*“.
48. Z napadeného rozhodnutí rovněž vyplývá, že žalovaný přihlédl i k napjatým rodinným vztahům a povaze komunikace mezi žalobcem a S. P.. Tyto skutečnosti zohlednil ve výši uložené pokuty, když snížil původně uloženou pokutu ve výši 2 000 Kč na 500 Kč.
49. Jak již soud uvedl výše, v napadeném rozhodnutí je dobře patrné, že se žalovaný materiální stránkou žalobcova jednání zabýval a jako přestupek vyhodnotil pouze jediný z mnoha žalobcových výroků směrem k S. P., a to právě pro jeho značnou hrubost a urážlivost. I ze shora citované důvodové zprávy, komentářové literatury a do značné míry i z rozsudku ze dne 13. 2. 2024, č. j. 52 A 7/2023-28, plyne, že podobné vyjádření slova „*svině*“ obecně je přestupkem podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích a počastování jakékoliv osoby takovou invektivou je společensky škodlivé, neboť jí dochází k intenzivnímu narušení objektů dané skutkové podstaty, jimiž je občanské soužití a konkrétněji pak čest jednotlivce. Žalobcův argument o nedostatečné intenzitě této urážky je tedy lichý. Stejně tak je lichý žalobcův argument týkající se sarkasmu či ironie v rámci práva na svobodu projevu. Z ničeho nevyplývá, že by snad žalobce k S. P. mluvil sarkasticky či ironicky a nadto je zapotřebí připomenout, že i sarkastické či ironické výrazy mají za cíl urazit, zesměšnit či ponížit adresáta a takové zásahy do osobní cti jednotlivce již v právu na svobodu projevu zahrnuty nejsou.
50. Stran materiální stránky přestupku se nelze ztotožnit ani s žalobcovou argumentací o okolnostech a provokacích, kterou podkládá rozsudkem NSS ze dne 9. 4. 2015, č. j. 7 As 63/2015-29, podle něž by materiální stránka přestupku „*nebyla naplněna, pokud by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost předmětného jednání zásadním způsobem snižovaly. Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména: význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění*“.
51. Soud ve shodě se správními orgány neshledal žádné okolnosti způsobilé zásadním způsobem snížit společenskou škodlivost žalobcova jednání. Žalobci soud přisvědčuje alespoň v tom, že po seznámení se s veškerými videozáznamy založenými ve správním spisu lze konstatovat, že Simona Prošková žalobce do určité míry provokuje. Patrné je to zejména v záznamu s názvem „*kopnutí do nohy*“, v němž si žalobce zapisuje na kus papíru poznámky. Zjevně nechce, aby je S. P. viděla, nicméně ta se k němu i tak dostává na velmi blízkou vzdálenost a poznámky si natáčí. Když se žalobce pootočí tak, aby S. P. do poznámek neviděla, snaží se jej obejít, aby do poznámek viděla i dále, a to tak, že se dokonce snaží překročit žalobcovy zkřížené nohy.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

52. Ani výše popsané chování nebo napjaté vztahy v rodině způsobené majetkovými či jinými spory však žalobce neopravňují k tomu, aby kohokoliv zasypával nadávkami a urážkami, z nichž právě nevyřčené mimicky vyjádřené slovo „*svině*“ překročilo mez toho, co lze ještě považovat za pouhé neslušné chování, a stalo se přestupkem. K napjatým vztahům v rodině i předchozím provokacím uražených příbuzných soud dodává, že podobné přestupky (spočívající v nadávkách členům rodiny) se zpravidla nevyskytnou tzv. z *ničeho nic*, ale jsou takřka vždy vyústěním a kulminací více či méně závažných sporů či jednostranných nebo vzájemných provokací. Napjatá rodinná situace a předcházející hádka či nepřilíš významná provokace (z ničeho například nevyplývá, že by S. P. žalobce napadala první nebo že by jej vůbec jakkoliv urážela) tak dle soudu nemohou být okolnostmi zásadně snižujícími společenskou škodlivost žalobcova jednání ve smyslu jím odkazované judikatury.
53. Proto je zapotřebí se ztotožnit se žalovaným v tom, že napjaté rodinné vztahy nebo provokaci ze strany S. P. lze zohlednit pouze ve výměře pokuty. Ostatně okolnosti spáchání přestupku jsou zákonem přímo označeny jako jeden z faktorů ovlivňujících jeho povahu a závažnost [§ 38 písm. d) zákona o přestupcích].

Přestupková komise neporušila právo žalobce na právní pomoc a umožnila mu účast na projednání věci

54. Soud se v neposlední řadě zabýval žalobcem tvrzeným porušením práva na právní pomoc, jehož se měla dopustit přestupková komise tím, že nepřipustila jeho omluvu z jednání konaného dne 19. 11. 2024, čímž měla jednak zamezit jeho osobní přítomnosti při projednání přestupku a také zkrátit jeho právo zvolit si zástupce a účastnit se jednání v jeho přítomnosti.
55. Ze správního spisu vyplývá, že přestupková komise žalobce předvolala dne 31. 10. 2024 k ústnímu jednání, které nařídila na 19. 11. 2024 od 13:00 hodin. Předvolání bylo žalobci doručeno dne 9. 11. 2024. Žalobce se následně dne 11. 11. 2024 dostavil k nahlédnutí do spisu. Správní spis dále obsahuje žalobcův e-mail ze dne 18. 11. 2024, v němž se žalobce omluvil z ústního jednání z důvodu, že má soudem zakázáno kontaktovat svou manželku, která byla k témuž jednání předvolána jako svědek. Žalobce současně požádal o „*vyjádření k jeho nepřítomnosti*“ z důvodu zákazu styku s manželkou. Přestupková komise žalobci téhož dne na e-mail odpověděla, že žalobcovu omluvu nepovažuje za náležitou a jeho e-mail vyhodnotila podle obsahu jako žádost o to, aby byla jeho manželka vyslechnuta odděleně a nedošlo tak porušení soudem uložené povinnosti. Takový postup podle přestupkové komise mohl zachovat veškerá žalobcova procesní práva, protože by došlo k výsledku paní Vernerové v jiné místnosti, protokol by byl žalobci přečten a ten by na něj mohl případně reagovat svými otázkami. Z protokolu o ústním jednání ze dne 19. 11. 2024 vyplývá, že se žalobce k jednání nedostavil, ale ještě 15 minut před jeho začátkem kontaktoval telefonicky přestupkovou komisi s tím, že mu nejde nastartovat auto, ale pokusí se dorazit, ač s sebou nebude mít právního zástupce, takže nebude vypovídat. Přestupková komise se rozhodla jednání pozdržet, avšak žalobce k němu přesto do jeho skončení (ve 14:30 hodin) nedorazil. Jediným podáním, které žalobce následně učinil přestupkové komisi, bylo až odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, které bylo spojeno plnou mocí žalobcova zástupce.

56. V rámci odůvodnění prvostupňového rozhodnutí přestupková komise k výše uvedenému uvedla, že se žalobce k ústnímu jednání bez náležité omluvy nedostavil, a to tak proběhlo bez jeho přítomnosti. Žalobcův e-mail ze dne předcházejícího ústnímu jednání i telefonát ze dne jednání považovala přestupková komise za obstrukční jednání. Žalovaný k tomu v rámci napadeného rozhodnutí doplnil, že žalobce k odvolání připojil plnou moc, z níž vyplývalo, že byl zastoupen již ode dne 3. 10. 2024, tedy již před ústním projednáním přestupku. Žalobci tak podle žalovaného nic nebránilo, aby sám nebo prostřednictvím svého zástupce plně realizoval svá procesní práva.
57. Podle § 59 správního řádu správní orgán předvolá osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná. Předvolání musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou s dostatečným, zpravidla nejméně pětiddenním předstihem. V předvolání musí být uvedeno, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Předvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.
58. Podle citovaného ustanovení správního řádu musí být omluva učiněna bezodkladně a omluvit účastníka řízení lze jen tehdy, nemůže-li se na určité místo ze závažných důvodů dostavit. Bezodkladností se rozumí požadavek, aby omluva byla správnímu orgánu adresována co nejdříve po vzniku objektivní překážky bránící předvolanému se k provedení úkonu dostavit. Omluva musí obsahovat uvedení důvodů (objektivních příčin) bránících předvolané osobě se ve stanovený čas na určené místo osobně dostavit (viz KOPECKÝ M., a kol. *Správní řád: Komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2022, komentář k § 59).
59. Dle soudu je zřejmé, že žalobcova první omluva z jednání není omluvou, ale spíše upozorněním na zákaz styku s manželkou, která měla být ve věci vyslechnuta jako svědek. Byl to také jediný důvod, pro který se žalobce z jednání omlouval a žádal přestupkovou komisi o její stanovisko. Poté, co žalobce od přestupkové komise obdržel e-mailem odpověď, že existuje možnost, jak jednání uskutečnit, aniž by žalobce porušil soudní zákaz styku, již žalobce tímto důvodem neargumentoval. Proto je soud ve shodě se správními orgány přesvědčen, že se v tomto případě nejednalo o důvod, který by žalobci objektivně zamezil v účasti na jednání, o čemž byl rovněž vyrozuměn. Lze tak ponechat stranou i možný argument o tom, že žalobce tuto „omluvu“ dost možná neučinil bezodkladně, pokud byl zákaz styku s manželkou vydán již dne 20. 9. 2024 (dle vlastního tvrzení žalobce) a žalobce tuto skutečnost oznámil přestupkové komisi až dne 18. 11. 2024.
60. Co se týče druhé omluvy a údajné nemožnosti žalobce nastartovat vozidlo, tak k tomu soud podotýká, že by se za jistých okolností mohlo jednat o objektivní překážku, kterou by navíc žalobce patrně ohlásil bezodkladně, neboť by tuto skutečnost nezjistil dříve, než by se na ústní jednání vydal. Vzhledem k okolnostem má však soud za to, že se ani v tomto případě nejednalo o řádnou omluvu ve smyslu § 59 správního řádu.
61. Zprv si nelze nevšimnout, že k selhání žalobcova vozidla došlo až poté, co přestupková komise neakceptovala jeho první omluvu. Zadruhé si nelze nevšimnout, že žalobce v rámci odvolání či žaloby ani nezkusil doložit, že mělo jeho vozidlo skutečně poruchu (např. potvrzením ze servisu či videozáznamem tohoto problému). Zatřetí žalobce v rámci odvolání či žaloby neuvedl, proč nemohl využít jiný způsob dopravy nebo proč se k jednání nedostavil například se zpožděním, když z protokolu o jednání vyplývá, že přestupková

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

komise na žalobce čekala a ten nedorazil ani do 14:30 hodin, kdy bylo jednání skončeno. Soud je na základě výše uvedených skutečností opět ve shodě se správními orgány, neboť se v širším kontextu skutečně zdá, že nijak nedoložené selhání vozidla 15 minut před začátkem ústního jednání, k němuž navíc došlo den poté, co nebyla akceptována žalobcová omluva z jiného důvodu, je spíše žalobcovým pokusem o procesní obstrukci než objektivním důvodem pro odročení jednání. Žalobce navíc přestupkové komisi sdělil, že se i přes selhání vozidla pokusí dostavit, což nijak nezpochybnuje. Tím méně důvodů tak měla přestupková komise k tomu, aby jednání odročovala.

62. Nad rámec nutného odůvodnění soud rovněž podotýká, že adresa trvalého bydliště žalobce je od adresy, na níž probíhalo ústní jednání (X) podle aplikace Google maps vzdáleno přibližně 800 metrů, což jsou dvě minuty jízdy autem či zhruba 15 minut chůze. Tím spíše se podle soudu mohl žalobce i bez vlastního funkčního vozidla na místo jednání dostavit, byť třeba se zpožděním (z videozáznamů ve správním spise není patrné, že by měl žalobce jakékoliv problémy s chůzí). Jak je však již uvedeno výše, žalobce podrobněji žádnou ze svých omluv v odvolání ani žalobě nerozvedl.
63. Ze všech výše uvedených důvodů je soud přesvědčen o obstrukční povaze žalobcových omluv z ústního jednání, čímž žalobce zneužil práva, které mu správní řád poskytuje. Podle judikatury NSS soudy neposkytují ochranu jednání, které je zneužitím práva (viz např. rozsudek NSS ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48, č. 869/2006 Sb. NSS), a projednáváná věc v tomto směru nebude výjimkou.
64. Na posledně uvedený závěr navazuje i nedůvodnost žalobcovy námitky o upření práva na právní pomoc. Žalobce byl účinně vyrozuměn o konání ústního jednání dne 9. 11. 2024, tedy 10 dní před jeho konáním. Tato lhůta se zdá soudu být více než dostatečná k tomu, aby v případě potřeby vyhledal právní pomoc a oznámil přestupkové komisi svou vůli nechat se v přestupkovém řízení zastupovat. To žalobce podle správního spisu neučinil, resp. pouze telefonicky sdělil přestupkové komisi, že *„se pokusí dorazit, ale že nebude mít s sebou právníčku, takže nebude vypovídat“*. Ani z tohoto konstatování dle soudu neplyne žalobcová vůle být zastoupen, natož pak to, že by mu přestupková komise ve vyhledání a účinném uplatnění právní pomoci jakkoliv bránila.
65. Soud na tomto místě považuje za nutné částečně korigovat závěr žalovaného, podle něhož byl žalobce zastoupen již před zahájením přestupkového řízení, takže mu nic nebránilo v tom, aby svého zastoupení využil. Pro správní orgány bylo totiž v nastalé situaci irelevantní, zda existuje plná moc, která žalobcová zástupce zmocňuje i k zastupování ve správním řízení. Z procesního hlediska totiž není podstatné, jestli žalobce někoho fakticky zmocnil k zastupování ve správním řízení již před zahájením řízení. O takovém (ze své podstaty hmotněprávním) jednání správní orgány bez dalšího nemají a ani nemohou mít jakékoliv povědomí. Rozhodující stran zastoupení je pro správní orgány až moment, kdy se o již existujícím zmocnění dozví (srov. přiměřeně např. rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2014, č. j. 9 Afs 38/2014-59, č. 3153/2015 Sb. NSS). Dokud tak žalobce či jeho zástupce přestupkovou komisi o existenci zastoupení nevyrozuměli, k čemuž podle správního spisu došlo až dne 23. 12. 2024 spolu s podáním odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, neměla přestupková komise ani jak žalobci právo na právní pomoc upřít, pokud žalobce do té doby nikdy jasně nevyjádřil svou vůli nechat se v řízení zastupovat.

66. Současně je podstatné poukázat rovněž na skutečnost, že sám žalobce uvádí, že svého zástupce požádal o zastupování v projednávané věci až po vydání prvostupňového rozhodnutí, tedy nikoliv například poté, co byl předvolán, a dokonce ani poté, co se nezúčastnil ústního jednání. Žalobce zástupce s žádostí o zastupování ve správním řízení oslovil přinejmenším několik týdnů poté, co proběhlo ústní jednání, na němž mu mělo být údajně právo na právní pomoc upíráno. Ani tuto prodlevu nijak nevysvětlil. Od momentu, kdy se žalobce o přestupkovém řízení dozvěděl (dne 9. 11. 2024) až do podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí (dne 23. 12. 2024) tak uplynul téměř měsíc a půl, v jehož rámci žalobce nikdy ani pregnantně nevyjádřil vůli být zastoupen.
67. Soud tak uzavírá, že žalobce pouze vlastní pasivitou a obstrukčním jednáním zapříčinil, že nemohl uplatnit svá práva v plné šíři. Skutečnost, že se žalobce ani jeho zástupce neúčastnili ústního jednání, nelze v žádném případě klást k tíži správním orgánům.

Soud nepřistoupil k moderaci uložené sankce

68. Konečně se soud zabýval žalobcovým návrhem na moderaci jemu uložené pokuty.
69. Podle § 78 odst. 2 s. ř. s. rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.
70. Podle § 7 odst. 4 písm. a) zákona o některých přestupcích lze za přestupek uložit pokutu do 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) nebo odstavce 2 písm. a).
71. Z porovnání výše uvedeného rozpětí výměry pokuty za žalobcem spáchaný přestupek s výší pokuty, kterou žalobci za tento přestupek uložil žalovaný je zřejmé, že žalovaný uložil pokutu takřka při samé spodní hranici výměry. Zároveň svým rozhodnutím znatelně snížil pokutu uloženou žalobci prvostupňovým rozhodnutím. Soud má na základě veškerých skutkových okolností za to, že pokuta uložená žalobci žalovaným skutečně reflektuje míru a závažnost jeho provinění. Žalobcem spáchaný přestupek je na jednu stranu jednáním natolik závažným, že je již nutné jej řešit správní represí. Na druhou stranu ovšem nelze odhlédnout od žalobcovy zjevně neutěšené rodinné situace, bez níž by k jeho spáchání možná vůbec nedošlo. Není tak zapotřebí na žalobce působit ani silnou represí, která by se pohybovala například v horní polovině zákonné výměry pokuty. Protože soud neshledal uloženou pokutu zjevně nepřiměřenou, nepřistoupil k její moderaci.

Závěr a náklady řízení

72. S ohledem na shora uvedené závěry soud žalobu zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
73. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobce, který byl z procesního hlediska neúspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný, byť byl naopak plně úspěšný, taktéž nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť mu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. 5. 2026

JUDr. Bc. Kryštof Horn v. r.
samosoudce